

Danmarks Forsorgsmuseum laver historisk udredning om vilkårene på sær- og åndssvageforsorgens institutioner

Social- og indenrigsminister Astrid Krag sammen med leder af Danmarks Forsorgsmuseum, Sarah Smed ifm. indgåelsen af den endelige aftale om udredningen

I statsministerens tale til Godhavnsgangene og de andre børnehjemsbørn, som har været udsat for svigt under deres anbringelse, blev det sagt, at dørene til de mørke kapitler i dansk socialhistorie nu skulle åbnes, og der skulle kastes lys på fortiden. I den forbindelse har regeringen nu valgt at igangsætte en udredning, som skal undersøge, om anbragte under det, som blev kaldt sær- og åndssvageforsorgen, blev udsat for svigt og overgreb i den periode, hvor staten førte tilsyn. En udredning, som det er besluttet, at Danmarks Forsorgsmuseum skal forestå.

Udredningen, der løber frem til august 2021, vil ud fra arkivstudier, interviews med tidligere anbragte, pårørende og ansatte og eksisterende forskning bl.a. behandle følgende:

- Den historiske kontekst for beslutning om nedsættelse af sær- og åndssvageforsorgen.
- De generelle forhold på de tilknyttede institutioner for tidsperioden 1933-1980 – her med særligt fokus på perioden 1950-1980.
- Livsforholdene for de anbragte børn, unge og voksne under deres ophold på en af sær- og åndssvageforsorgens institutioner.
- En kortlægning af de målgrupper, som var omfattet af sær- og åndssvageforsorgen.
- Et særligt fokus på svigt og overgreb, som f.eks. fysiske/sekuelle overgreb, psykisk vold, alvorlige mangler ved den lægelige, praktiske eller følelsesmæssig omsorg.
- Statens tilsynsforpligtigelse og praksis.

- En kortlægning af de oplevelser, traumer og sekundære traumer og dermed konsekvenser for de berørte børn, unge og voksne. Herunder også konsekvenser for de berørte af de fysiske indgreb, som blev udøvet inden for rammerne af datidens lovgivning.

Udredningen forankres hos Danmarks Forsorgsmuseum efter aftale med Social og indenrigsministeriet ved leder Sarah Smed og professor Klaus Petersen fra Center for Velfærdsstatsforskning (SDU) og et hold af eksperter og fagfolk tilknyttes.

Fra venstre: Rasmus Greve, Sarah Smed, Klaus Petersen, Mette Seidelin, Line Poulsen, Annemarie Borregaard og Poul Duedahl

”Vi ser frem til at være med til at belyse et vigtigt og til tider mørkt kapitel i dansk socialhistorie. Titusindvis af mennesker har gennem årene været anbragt under det, som blev benævnt åndssvage- og særforsoget – ofte i livslange anbringelser. En dokumentation af vilkårene for denne gruppe af sårbare borgere er af stor betydning for både det enkelte menneske og for vores fælles historie.”
-Sarah Smed, leder af Danmarks Forsorgsmuseum